

BAKURUBASANNI

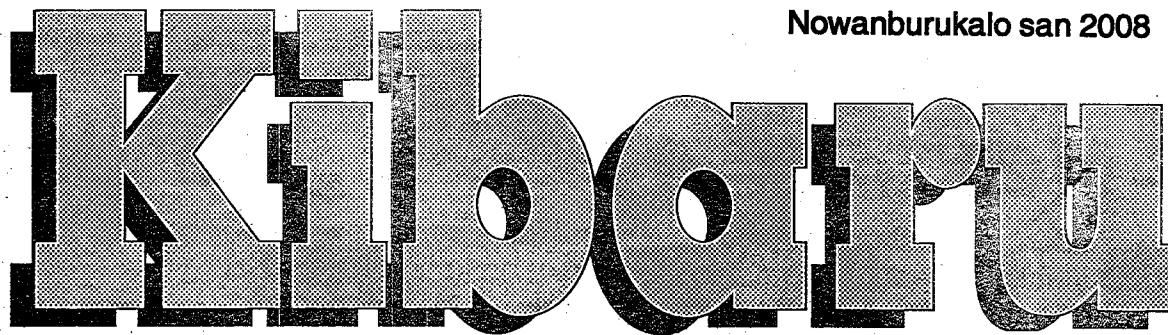
(cognos 12 cérème)

Mali kono = Dórcème 300

Afiriki kono = Dórcème 600

Jamana wére = Dórcème 1000

Nowanburukalo san 2008

Kunnafonisében bota kalo o kalo. BP: 24 Telefoni : 20-21-21-04. Bosola Bamako-Mali. San 36nan boko 442nan A songo : dómèm 15

Dunnanw garijigé bé ka dögoya Faransisigi la

Dunan hake min bé Faransi ni sèben t'u bolo, o b'a ta mogo 300.000 la ka se 600.000 ma. U fanba ye céganaw ye ka bo Mali Senegal Alizeri... A dòw bi san 10 surunya baara la foroba sojow, lotolilabaara, yorofuran ani yorokolosiliw la. O cakédaw la baaradenkodesé bé yen.

San 2006, Faransi goferenaman ye sariya dò ta, min y'a yamaruya sèben (sezuru) ka di dunanw ma minnu bé baara la.

San 2007, a ye sariya wére ta, k'a jira ko dunan sèbenntan bé mogo o mogo bolo baara la, a k'a kofé lakodonyoré dò la. Ko ni min m'o ke, k'o bé alimani sefawari miliyon 9 ani ba 800 sara; a bé san 5 datugukaso fana ke. San 2007 nowwanburukalo la kokura, a ye sariya dòwére ta, ka baara suguya 150 kofé, minnu ninibaga tun ma can.

Kalo kelen kofé fana, sariya wére bora, ka baara suguya 30 dòron kofé. Mogo minnu té Nansarajekulu (UE) jamanaden ye olu bé se ka minnu ke. Sariya min tara san 2008 zanwuyekalo, o b'a jira ko sezuru bé se ka di sèbenntan minnu ma, o ye sarati dalen té minnu ka baara kuntaala la; ka fara minnu ka sarati janyalenba ye san 1 ye baara suguya 30 ninnu do la.

Nka sariya in cayali fana, o ye wajibisében dili ye dunan bée ma, minnu n'a ka kan, o b'a jira ko mogo caman téna soro.

**Emanuyeli desoleri Sitentigi
Dokala Yusufu Jara**

Minisirijemogé ye ninan malotige wòlésoré fôlé ke

Ofisidinizeri ka
malo sorôta bénâ
se malokama tóni
606.651 ma

Mali minisirijemogé Modibo Sidibe ye ninan malotige wòlésoré fôlé ke Seriwala, Kéké Samaké ka foro la. Kéké yére fatura yanni a ka malo bé se tigeli ma. Minisirijemogé ye nin waleyia in ke nténendon nowanburukalo tile 7 san 2008. O kofé, o ye maloworomansin 5 di sénékéjeku dòw ma Ofisidinizeri kono. Jekulu minnu ye dò sorô a la, olu ye Fowabugu duguton, Masina mara la Kokiri bozo ka ton min bé wele Ngandakoyi; MBewanikaw ka ton min bé wele GIE smré yiriwali, maloworomansin dira Karamogó Kulubali ma. O ye malosénenye ye Sibi, Molodo zóni na; a dira Medinakura Koperatiwujekuluw ka tónba fana ma Kurumari zóni na.

Laje senfe, Ofisidinizeri jemogéba dankan Kalidi Kaloga y'a jira ko jamana ye naniya nin siri ka nesin malo NERIKASéneni ma, ko Ofisidinizeri ka malo sorôta bénâ se malokama tóni 606.651 ma. Tari kelen ka sorô y'o la tóni 6 ani kilo 44 ye. Taari mume sénenen kéra 79.718 ye.

Moriba Kulubali / Dokalo Yusufu Jara

1	2
2	3
3	4
4	5
5	6
6	7
7	8
8	9
9	10
10	11
11	12

San 2008 / 2009 bagansogō kanpani daminēna

Jumadon, nowanburukalo tile 8, jamanakuntigi Amadu Tumani Ture ye bagansogō kanpani dayelēlē i nena jēw nēmōgōya kē Bamako yan, Namana garabali la Segusira la. Namana garabali na faka bon kosebē; bawo jamana baganw bē nōgōn kunben yen, ka sōrō ka jigin Bamako kōnō; walima ka taa jamana wērew kan. Nin kēra laada ye. San o san, ka da baganmara nafa bonya kan an ka jamana kōnō, nēmōgōw bē sōgōli kanpani daminēdon kērenkēren, kā jira jamanadenw na ko faso, bēs lajelen kunko don. Jamanakuntigi ye furaji pikiri folō kē misi dōla, saga, ba ani kamanmafēn do. O kēra kanpani dayelēlēn ye. Jamana bagan bēs ka kan ka sōgō : misi, saga, ba, so, fali, kamanmafēn (sé, kami, tōnkōnō...) ani dō wērew. Baganmaralaw ni

jamana nēmōgōw ka cēsiri bagansogōko fē, o kēra sababu ye ka jōyōrōfōlōdi Mali ma bagankola Afiriki tilebinyanfanjamanaw kōnō. sanu ni kōri bōlen kō yen baganjago bē gērē sōrōko nasiraw la an ka jamana kōnō. Jateminēw y'a jira, ko Mali misi hake ye misi miliyōn 8 ani ba 141 ye; saga ye miliyōn 9,7 ye; ba ye miliyōn 13,5 ye; so ye 357 000 ye; nōgōmē ye ba 852 ye; je hake ye ba 71 ye; kamanmafēn bē se miliyōn 30 ma. Jamana ka sōrō bakuruba la, baganmara b'a jo ni 11% ye kēmesara la. Cikēduguyōrow ka sōrō bakuruba la, baganmara b'a jo ni 24% ye kēmesara la. N'iye cikēdugulamōgōw kā sōrō jateminē, a fanba bē bō baganmara la, kēmesara la o bē bēn 80 ma. O de kama yōrō caman na, a bē fō bagan ma "nafolo". jamana ka

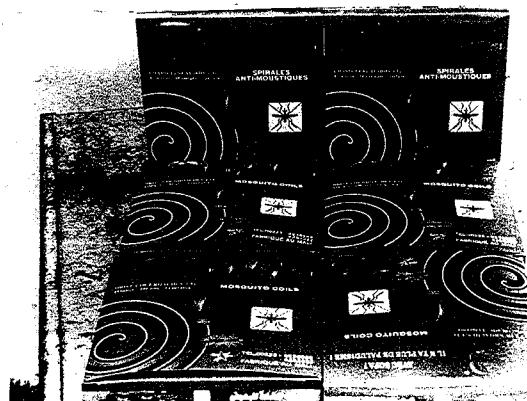
kōkanfeerenasiraw la, kēmēla bagan y'a la mugan ye 20%.

Sōgōli ninnu dabōkun ye bana minnu kēlēlē ye, olu ye : baganw ka sōgōsōgōninjē, u ka kōnōbolibanaaw ni sumayabanaw; an'u ka kōnotiñebānaw, bon, sēbananin n'u nōgōnnaw. Goferenaman minisiri : Madamu Jalo Madelēni Ba (bagannmara ni mōnni Minisiri), Iburahima Njayi (Baarako Minisiri), Madamu Mayiga Sina Danba (Muso, den ani denbaya Minisiri) ani cikē ni baganmara cakēdānēmōgōw, ka fara Bakari Togola n'a ka cēdenw kan ; n'o ye Mali cikēlaw nēmōgōba ye, ninnu bēs tun bē kēnē kan jamanakuntigi kērefe ka nēnajeba in sānkōrōta

.Moriba Kulibali
Mahamadu Kōnta

Sosofagalaw ka jugu mōgō ka kēnēya ma

Sumaya ye bana ye, min fanga ka bon faantanjamanaw na kosebē. San o san, sumaya bē mōgō miliyōn 1 faga dīne kōnō. O fanba ye Afiriki denmisenninw ye. Jamana dōw la, sangesulen ni sosofagalaw dagalen don sumaya kēlēlē la. Mali b'o jamanaw na. Nka sigida n'a lamini minisiriso la, sosofagalankō nēdōnbaaw y'a jira, k'o fura ninnu ka jugu mōgō dōw dusukun ka pan-panni hake kan. Minnu yēre ka baara nēsinnen bē sangew suli ma sosofagalanjiw la, olu ko fura ninnu bē mōgō wolo sōgōsōgō, ka dimi don fari la; a bē nētugunugu k'a kē k'i dimi; ka kurukuruw falen fari kan; ka kunkolodimi ani nēnamini lase mōgō ma. Minnu fana bē da sange sulenw kōrō, olu y'a jira ko sange sulen kura, k'o bē mōgō fari nējē, a kasa b'i saran fo i nun n'i kan kōnō. Afiriki kōnō baara bolodalen min nēsinnen bē pōsoni tījēnenw tōpōtōli ma, o nēmōgō dō ye Séki Hamala Sila ye. A ka fō la, Mali ye jamana ye fēn caman bē sifile yōrō min na,

Sosofagalaw te sēgesēge kēnēya tigilamōgōw fē

n'a ka ni walima n'a ma ni. U bē sifile jamanadenw de kan; k'u te sēgesēge olu nēdōncakēda la. Sangew suli sosofagalanjiw la, o kōne donnen bē musojekuluw bolo. O baara in te nējira u la ni sēbē ye. U dan ye musaka sōrōli ye u ka baaraw la.

Mali kōnō jamanaden kēmesarada la, 65 bē sosofagalaw tugu. Anadu Tanja min ye sigida n'a lamini kōlosibaaw nēmōgō ye, ale y'a jira, ko jateminē fosi te kē sosofagalaw kan. Sémentiyali la, a ko ale ma deli k'a fō mōgō si ye ko sumaya kēlēlanw don.

N'i ye sosofagalaw munumununenw forogo lajē, fēn suguya minnu kēlēn bē k'u dilan, o ma bugunnatige.

Poli Mbēni / Dōkala Yusufu Jara

Den ka Kōnoboli furakēcogo

Kōnoboli n'o ye Boji ye, o ka jugu denmisenninw ma ka da kun fila kan.

Fōlō, denmisennin ka jenamaya sirilen b'a farilaji minnu na, o caman b'e dōgoya kōnoboli senfē. Ni kōnoboli kuntaala sēbekōrō janyara, walima n'a ka jugu kosebē, den farilaji b'e ban pewu, a be sa.

Filanān, kōnoboli kōnōna na kōngō tē den mine, a yere b'e fōōo tuma dōw la. N'a mansaw m'u timinandiya a ka dumunidiko fe, bana in b'e taa n'a ye. Kōngō ni farilaji banni de b'e ke den caman sababu ye kōnoboli kōnōna na.

Kōnoboli furakēli

Den ka kōnoboli b'e se ka furakē ka ban pewu, n'o ye k'a ka boji jo cewu. Kōnoboli kūnbenni na, an da sera kēneyaji ma. Kēneyaji ye ji ni sukaro ani kōgo nagaminen ye. A b'e di den kōnobolito ma siŋe caman tile kōnō walasa k'a farilaji bolen nōnabila. Ni den in ma dabo fōlō, kēneyaji minni tē sinmin dabila. Ni kēneyaji ni sinji ma kōtigē, den fari b'e segin a kan. Boji b'e jo tile 2, walima 3. Nka kōnoboli dōw b'e se ka gēleya hali kēneyaji minni joyōrō tē ye o la. O kōnoboli suguyaw taamasiyenw file :

Sugunekē b'e tige den na; a fari b'e ja a kan; n'i y'a kōnwolo bisi, o te walanwalan joona; a dawolow n'a n'en bēs b'e ja; a jēdingēw b'e dunya; n'a nuna jōlen tē, o b'e jigin. Nin bēs la ni sunogōsu b'e den bali kēneyaji ni sin minni na, a ka kan ka jira dōgōtōrōw la.

Ni denmisennin jēmanogōsilenba tē kōnoboli fe ani n'a b'e se ka kēneyaji sēbekōrō min, i b'o litiri 1 bēs di a ma lērē 3 kuntaala kōnō. Lērē 3 in kōfē n'a fisayara ka sugunekē sōrō, an kana kēneyajiko lajō; nka an ka dumuniko fanga bonya. Nka ni nōgoya tun ma don a la, an ka sin ka dōgōtōrōw magen n'a ye.

Kēneyaji dilancogo :

Kēneyaji ye fura min ye, a dilanni

ka nōgō, nka jate b'a ji, a sukaro ani a kōgo hake la. N'an ye minen jēlen dō ta, an b'e ji numan litiri 1 k'o kōnō, ka teminwēri nimōrō 8 tilance sukaromugū, walima sukarokisē 3 k'o ji la, ani k'an bolokōn tōrije 3 kōgo fara o kan, k'a lamaga. O ye kēneyaji dilannen bēs y'an kōrō. An b'e sōrō k'a nēnē, n'a sukaro ni kōgo ye nōgōn ta. Ni min kelen tē lasa a la, an b'o dōōn fara a kan. Diwaati kelen ni minko hake sigilen te kēneyaji la. Kōnobolito b'e se ka hake min min waati min na, o de y'a kēcogo ye. Tuma dōw la a b'e se k'a fōōo; o t'a la baasi ye, sabula min b'e to a kōnō, o ka ca n'a b'e min fōōo ye. N'an ma kēneyaji dili jo, a mēen o mēen fōōo b'e jo. Seri tigama ka kan ka di den kōnobolito ma ka fara kēneyaji kan. O dōōn-dōōn b'e fōōo jo. Ni den b'e san 3 bō, a b'e se ka kēneyaji litiri 4 min lērē 24 kōnō; n'o ye su kelen ni tile kelen ye; san 5 b'e litiri 5 min tile

kōnō. Su kelen ni tile kelen kuntaala kōnō ni kēneyaji dēsēra, dōwēre ka kan ka dilan ka di kōnobolito ma. Kēneyaji ninnu man kan ka kōtigē ni boji ma kōtigē.

Boji mana kōtigē, o ye kōnoboli jōlen ye; nk'o b'a sōrō den ma a fari kōrō sōrō fōlō. A ba tun be dumuni di a ma cogo min na sanni kōnoboli k'a minē, a b'e temē n'o ye; nk'a fanba ka ke mōdiyadumuniw ye. An k'a to an hakili la, kēneyaji dilannen mana lērē 24 dafa kasōrō a ma min walima ka min ka ban, a man kan ka min bilen.

Denbana wērew b'e yen minnu kūnbēnboloci ka kan ka ke denw na walasa u ka kisi olu masiba ma. O bana ninnu ye nōnīn, keteketenin, kannabaganin (kannōbalannin), senfaabana, sōgōsōgōnijē ani negetigēbana (baga) ye. Sumaya b'e fara o bana ninnu kan, hali ni kūnbēnboloci t'o la fōlō.

Dokala Yusufu Jara

Kōkilimunumunu ye bana juguba ye

Kōkilidimi dōnnen tē kosebē; nka bana cējuguba don min ka tijēni nō ka bon kosebē, bawo a b'e se ka densorobaliya lase cē ma. Dōgōtōrō Serifu Sise ka fō la, ka bō Gaburuyēliture la Bamako, kōkili fila de b'e lawaji dilan, o ni muso taw mana fara nōgōn kan, o b'e ke den ye. Fēn wērew b'e yen kōkili b'e minnu dilan, cēya yere bonyali kama. N'i ye kōkili lajō, dōgōtōrō Sise ka fō la, a b'e foroko dō kōnō, juru dōw kelen b'e k'a dulon kojuman foroko in kōnō, jōlī ni ji wērew b'e temē minnu fe. Ni bēlēkili (kōkili) degunna, bisili fe, walima bana, o b'a bali a k'a ka baara ke. A ka ca a la, bana in b'e denmisenninw de minē, k'a ta u

wolodon na, ka se u san duuru ma. Bangebaw ka kan ka denw kōlōsi tuma bēs la; bawo ni bana in dōnna joona, a b'e se ka furakē. Nka ni lērē 6 temēna kasōrō, bana in ma dōn, fura ma sōrō ka ke a la, kōkili b'e se ka tijē, fijē b'e bila a la, a tēna se k'a ka baara ke a jēma. Lērē 10 bana dōnnen kōfē, dōgōtōrō b'e se k'a ladilan a tilance la. Tijē don, cē b'e se ka den sōrō ni kōkili kelen ye, nka fijē tē min na. Ni fijē donna a la, o de y'a kasaarayōrō ye. Ekogarafi (arajo) de b'e se k'a pereperelatige ko bana b'e kōkili la ni sōmi kera. O de kama, a ka jē teliya la, ka dōgōtōrōso segere ni banabagatō ye.

Burama Dunbiya /Mahamadu Kōnta

Faantanya kéléli ani bangakolosi sabatili Afiriki kono

Gafe do bora kosa in ha, min kumana yiriwali cogoya kan Afiriki jamanaw kono minnu be Sahara woroduguyanfan fe. Jamanaden hake caya n'a cayabaliya joyoro min be yiriwaliko la, a kumana o de kan. A y'a jira ko ni fura be faantanya la, o ye kalan, kénéyako, ani bangekolosi sabatili ye. Olu de be se k'a to ni caman be bɔ faantanya damatème na sanni san 2015 ce.

An be don min na i ko bi, Afiriki mögo sigiyörömanaanina k'a damine san 1950 la. O dun na, taamasiyen min b'a jira ko jamanaw be ka Yiriwali sira ta, ka kéné ni sanbakelenyiriwali lajini folo ye : ka damatème faantanya fanga dögoya ka se a tila la sanni san 2015 ce, jamana damadonin de sera k'o minen fa (Cadi, Gine Ekuwatoriiali, Liberiya, Ecopi, Angola ani Mozambiki), bawo kemesarada la, olu ka soro bugunda yelema ka se 7 ma.

San 2007 dijé jamana yéremahoronyalenw ka tónba ka jatemine bolodalen labanw y'a jira, ko san 50 kono, Afiriki mögo hake be sigiyöröma 2,6. U hake be bɔ miliyon 700 la san 2000, ka se miliyon 1,8 nögonna ma. Boloci minnu kéra, ani yelema numan minnu donna hadamadenw ka nénamaya latemecogo la. Olu kera sababu ye mögo sata hake ka dogoya. Nka o senfe bange hake fana yelenna. (Jateminew y'a jira ko muso kelen be se ka den 5 fo 7 soro, Nizeri jamana kono). O jateminé kelen y'a jira ko sanni san 2050 ce, Afiriki jamana 12 nögonna, minnu be Sahara woroduguyanfan fe, olu musow den hake bëna dan 2 ma. O yorow la, mögöw bëna se k'u jigi da san 70 soro li kan.

Nin y'a san 200 ye, mögo faamuyalenbaw be nögön soso la yiriwali ni jamanaden hake cogoyaw kan : dòw ko jamanaden hake cogoyaw kan : dòw ko jamanaden hake cayali be yiriwali

kofo. Dòw yere ko ayi, o de be dò fara segen kan. Kulu sabanan soro la yen, o mögöw ko bange hake yelennenba dòron te se ka ke segen sababu ye, a kono be se k'a teliya. Olu fe, fura min b'a la, o ye baara ka caya jamana kono, bëe ka se k'i piripiri doonin o de ka fisa. Ala la, Afiriki dun t'o dabolo in kan bi : mögo hake be ka caya, wa baara te ka soro. San 2000 ni 2030 ce, baarajinina hake be sigiyöröma fila. Baarakébaliw be ke doni girinw ye jamanaw kun. Soro te laboli ke, n'a fura ka kalanso caman jo, ka kénéyaso caman jo, ka dugukolo, ji ni kungo ani baganw kunnkankow nénabö ka fara o bëe kan, faantanjamanaw bëna se k'o ke cogo di?

N'i ye jateminé ke, mögo hake be ka caya, ja be senna (Sahelijamana kono ani Afiriki gerekunyanfan) fe, siga si t'a la, o be kongo kofo waati nataw la. O geleya ninnu be kéléw kofo ani sigiyöröbilaw, jamakuluw b'u kunda galoduguw kan, ani jamana soro batigw. O be ko fñemayoro jira an na : bange hake yelenni, Jamanaw deseli, faantanw ni faamaw ce danfara juguyali; faantanw cayali an'u ka dencamanwolo, k'o ye segenbaatoya fura ye.

Jamanaden hake cayaliba te geleya ye fura te min na. Afiriki körönyanfan n'a woroduguyanfan jamana dòw be misali bo. Olu ye feere min soro, o ye ka musomanninw ka lakoliladonko don ba la walasa k'u kisi furujoona ma ani dencamanwolo. U mana den hake bëre bënen soro, olu be ladon ka ne, k'u ka kalannadon sabati an'u ka baarasoro, o nafa be bonya u ka jamanaw kan. A be se ka fo k'o waleya in ye ko néniyoro ye.

Gafe in y'a jira, k'a geleya, ko nésin ka ke faantanya n'a taabolow kéléli jönjön ma ten sa. Jamana minnu tun y'u kandi san 1994, dijé jamanaw ka lajëba senfe Kéri, jamanaden hake ni yiriwaliko kan, k'a jira, k'u bëna feerew tige ka, cénimusoya konew

ani bange kolosili baaraw don u ka jamanaw yiriwalisiraw kono, o jamanaw ka kan, o hukumu kono, ka feerew tige kénéya soro li ani kalan, olu ka nögoya jamanaden bëe bolo. Kénéya tigilamögöw ani karamögöw hake ka caya, ka yuruguyurugu kélé, baaraw ka ke ni sëbe ye tilennenya kan. Bi-bi in na, muso 10 na, Asi gun kan ani Ameriki woroduguyanfan fe, 6 be ka bangekolosili feere kuraw matarafa. Nka Afiriki tilebinyanfan fe ani a cémanccejamanaw kono, muso 10 na, 1 dòron de be ka bangekolosili feere kuraw matarafa.

Gafe in y'a jira, yelema ka don jamana soro batigw ka déme kécogo la ka nésin faantanjamanaw ma. Nafolo caman ka don bange kolosili dafé ka kéné ni yiriwali temesiraw ye.

Bawo san 2005 kono, déme 3% dòron de nésinna jamanaden hake cogoya kunkankow ma ka soro Sida kéléli kelen y'a jo ni 73% ye. A ma fo déme fanba ka nésin bange kolosili dòron ma. A ka kan ka nésin faantanya kéléli sira bëe lajëlen de ma ani fisamanciya ni juguya kéléli jamanaw kono.

Furaw mana soro ka caman bɔ faantanya la ani ka bange kolosili sabati, densaya fanga be dögoya. Afiriki jamana minnu be Sahara woroduguyanfan fe, olu den 6 la, 1 be sa ka soro a ma teme san 5 kan. Denmisénw mana balo ka ne, k'u ladamu ka baara di u ma, o be dò fara jamana ka soro kan, jamanaden caman ka dò soro o la forobanafolo la. A kolosira k'a fo Afiriki kono, bange hake jiginni be na ni denbaya ka nénamaya sabatili ye. Jamana yiriwali kono, bangekolosi ye nafolotigw de kunkankow ye, nka faantanjamanaw kono, fo a ka nésin jamanaden fanba ma minnu ka segen ka jugu ni tòw ta ye. N'o ma ke, Afiriki mögo hake damakéjeni te se ka sabati.

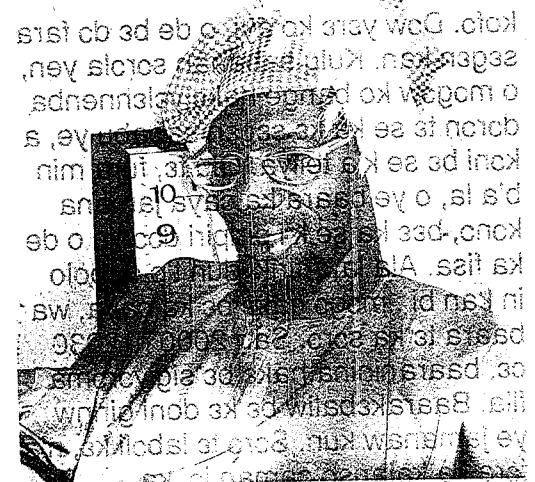
Emanuyeli de Solere Sitinzi
Mahamadu Konta

Togoko cogoya larabula fob, nininkalijaabi ani silameya nanen

Togoko bē an fe Afiriki cogo o cogo la, a b'ō cogo kelen na, Larabuw fe. N'o ye togō tilayoro, a dacogo, a n'adakun 1 - **Ka kōn silameya ne**: Togōtilayorā la bebelebelē ye sābāye! Togōtilayorā la bebelebelē ye sābāye!

- **Togō Adakun** ye ka mōgōtōgo faranfasiya ka cōpē na. Togō Adakun ye ka mōgōtōgo faranfasiya ka cōpē na. «Allismu» A'dacogo ye, den wolo tile wolōnwulan, ka togō numan sugandika da den na, min ni kan nr laada bē bēn. Ode la, kōrō bē cōcōtōgo caman na, laada taabolo tun be no bila togō la kōsēbē; i n'a fo u tun be jo minnu bato - LAATA, UZAA, ani MANAATA. An'a tōw... u tun b'olu jo togō fara mōgōtōgo kan k'u dafa. Ka kōn silameya ne, Larabuw fun b'u den togō wele ko : «Abdul Uzaa» o kōrō. Uzaa ka jōnke, Abdul Manaata = Manaata ka jōn. U tun b'u den togō da kalo togō ni don togō la, i n'a fo Juma, ani Ramadaani = Sunkalo, Ani u ka mōgōkōrōw-togōmaw : i n'a fo Iburahīma, Adinaani, Isimayla, an'a tōw... Ani kuma kōrō dumanw, i n'a fo Hakiim = Kodonna, Khaalidu = dumebaga, Yasaar = nōgōya, Seyidu = Kunnandi, an'a tow... **Jamu**: «Allakab» jamu ye tanu togō de ye, min be jamutigi ka waledōkofo, i kōcefarinya, fonisereya, an'a tow... o de la, Kureyishi ye jamu de ye, mindāra Fihiri būnu Maaliki denw na, ka d'a kan, k'a tun be Hijidenwd magow segesēge k'a dilansann Alakira ka wolo. O de la o jamu in dar'a la. Kurane Suran «Li lilaafi kurayishi» jiginna olu de kunkan. Kurane suran 106nan.

- **Bonyatōgo**: «Alkuniya» Larabu bara mōgō denke folo, walima denmuso folo, togō bē kōn, i togō ne ka ke bonyatōgo ye : Misali la : n'a y'a sōro i denke folo togō dara Zeyidu, u b'i bonyatōgo ke Abu Zeyid, ko Zeyidu fa. 2 - **Silameya nanen ko** : - **Togō Jamu anibonyatōgo**: silameya ma yelema si don nin fen saba jn na, i n'a fo anw y'a faamuya cogo min na;

Elihaji Modibo Jara

ko silameyā, ani kafiritōgo te yen, Kafiritōgo te yen fana. Mogo minnu silameyā Alakira nōfe u bēe togō tora a cogo la. Usumaani, Taliha, Zubeyiru, Zeyidu, Kadja, Sawuda, a n'a tow. Nka. Ala ko tīne, togō sigidama saba bē yen, an kuntigi y'olu yelema ka da ukōrō kan nk'am'uyelema kafiriyako kama. An da bēna se olu ma kuma laban na. Yelema ma dōn u ka jamuko la fana, an b'o dōn sabu la Kurane ye «Li lilaafi Kureyishi» fē a cogo la ten.

- **Yelema donna togō minnu na, u kōrō kama** :

- **Jo ka togōdadenw** : Abdul Uzaa, Uzaa ka jōnke, Uzaa dun ye jo ye.

- **Tanunitōgo dantēme** : Bara (numankelaba) ani Yasaar, (nōgōya) oluyelemakun yala nōgōya bē larabu la wa? N'a fōra : ayi a te yan, bē b'a o fōkan man di. Bawo a denke folo, togō bē 30 yen.

- **Balawutōgo**: i n'a fo k'i den togō da tasuma, halaki, dusukasi, a n'o nōgōnnaw. Elihaji Modibo Jara

Isa Jalo ye kibaru kanubaaba ye. A ye nininkalij min ke jumadon nowanburukalo tile 10 san 2008, ne bēna jaabi di a la. Nininkalij in tun be bolice dōn'a furumusō kan. Kuta jira kibarujemukandamenbaawa je wolutudubu aye a buranmusō neni? Nerkon fe, cē ma gāsi, kē kāl nesin ad buranakaw mad Amusō yē de. A y'a mansaw idēgōya. Ninje fini de y'e wulakonmōgōw ka mōgōya kēcogo la. Mōgō minnumana kēn of k's faamabaarakela ye, nōtaara a furumusō bēa barawulakondugu lajōmuso suguya dōw mana hērem sōro be fili a yēremā. A tā 2001 nō somogō jate, kuma te a cē somogō ma. Ne fe, cē denta y'a kā suman yesri'asko dumunil ka tobi ka caya, se ko dunambē se ka cum u kan waati bē la, a mōsō ka kan k'a kumakan labato. Alba se ka kē i b'a sōro muso in somogō bē si kōngola (C) nō don caman na. Ne b'a jini. Ala fe a ka hakili numan di an ma. Nāfa fosi te juguya la, a magosada ka bon, hēre t'a la.

Malalu Jalo ka bō Birigo Jaraji la, Makōnō komini na Kita

Sanji ma foori jamana fan bēe fe

Ninan, samiyē fisayara. Nka senefen bēe ma ne kosebē. Fen min ye sajō, fini, malo, so, tiga ani tiganinkurun ye, olu sebekōrō nēna. Keninge kōni ma ne ninan i n'a fo a be ne cogo min na san tōw la.

Tila ka ninan sōro tēna teme san tōw ta haks kan, sabula nōgōsōngō gelyeyara. O temenēn kōf, sanji ma laban Tila. O kera gelyeyar, senefen kōsafentaw ma.

An b'aw ladonniya, ko gerekamalo si ma sōro anw ka dugu la. A kilo kelen tun ye 150 ye. O fana bēna ni senekelaw ka balosan waati ye.

An b'a jini, jamana nōmogōw fe halibi u ka gerekamalo si sōngō nōgōya walasa bēe ka se k'a san.

Alu Kōne ka bō Tila

Kaminandugu komini na Segu

Denmansaw naninen don Mali kalanko la

Mali kono, mogo caman kamanagannen be kalanko la. Jamana nemogow ko moggow ka kalan. Folo-folo, moggow si tun te kalan fe, nka sisani bese ko kalan lugon te. O waati fana kera kalanko nemogow ni karamogow keli ye ka kalanko bila bolokofe jamana kono. Mansaw mana u denw don kalan na ka musaka bese sara san kono; n'a si be san 17 bo, a mana Deyefu soro a te bila ka taa kalanso were la. Kolosili la, karamogow fana be musomanninw negen ka K'u terimusow ye. U'b'a jira u la k'o b'a to u ka se k'u deme ka ne soro kalan na kosebe. O ko caman be laban kono barako la. Terike ninnu caman be laban k'u ban ka jo o kono barata tigiya la. Fosi te bo o ko la bilen. Bolomadayo te soro a mansaw bolo. Jamana nemogow b'a fo ko denmisennin bese ka kalan; n'o ye k'u don lakoli, madarasa ani balikukalanw na. Mogo min mana nin kalan suguya min be ka jaman doonin, o mana bila ka bo kalan na, walima ka tila kalan na, o te son

baara ma wula kono tuguni. N'o ye sen, bagangen ani monni ye. Dunkafa be se ka sabati cogo di? Denmisew te son baara ma, moggokorobaw fana te se ka dumunikelaw balo nini. Jamana in kalansoba bese jelen den dugubaw kono, u musakaw ka ca. I den mana a ka kalan ke o duguba ninnu kono, ka somi yen kow la, o te segin a ka wulakonodugu la bilen. Hali n'i ko i be baara di u ma wulakonodugu do la, u te son o ma. A dow be taa; nka u taalen kofe, u be dabali bese tige ka yelemacogo nini duguba do kono. Musomanninw b'a fe ka ban wulakonofuru fana ma bi. Kalanso min be wula kono, yen cemisenninw n'a lakolikaramogow dow fana ka janayasisiles y'o kalanden musomannin korbaw sunguruntigeli ye, k'u ka kalanko dan sira la joona. Kalanko nemogow ne tugulen b'o waleya in kan, denmansaw be musakaba sara la u denw ka kalan sabatili la, kamalenbaw be k'u jigi tige.

Jakarija Tarawele ka bo Bangumana, Bila mara la

Faamaw kana balikukalankaramogow bese ta Bamako

Mininisiri min sigilen be kalanko kunna Mali kono, a ye Bamako dugutigi bese wele ka balikukalanko kunnafoni da u tulo kan.. A y'a jira u la, ko balikukalanso 70 be dayele Bamako. Minisiri ye baara numan kuma fo, a ka di fana sanni an k'u dayelelen ye. N'a sera ka sigi sen kelen kan tuma o tuma, faamaw kana a balikukalankaramogow bese ta Bamako. U ka karamogow nana dow nini wulakonodugu la. Bamanankan fooba ka ca duguba kono, nk'a kalan nedonbaa man ca u la. Tubabukan kalan keli ka noga mogodow bolo ka teme bamanankan kalan keli kan kalanden korbaw kun. Jatemine na, mogo caman be tubabukan fo Kodiwari jamana na, nka n'olu nana Malila, ubegelya soroanwka tubabukan fcogola. Obecogo min na, bamanankan b'o cogo la. Bamako bamanankan be fo, nka a jelen te. Minisiri ye kuma min fo n'a sera ka waleya, a be diya mogo caman ye. Karamogow tali kana ke nenawolomani fana ye.

Yaya Mariko ka bo Senu Bamako

Meriw sen be kominidenw ka josariyaw lagosili la

Zandarama mogo fila nana Kafana komini sugu la negesow wijetiko la okutoburukalo tile 2 san 2008. Kelen jora sirakun na negesominne na. Kelen do donna sugu kono ka negesow ta gaw koro ka n'u fara nogen kan.

Negesotigw nana zandaramaw nininkarko yala faama be jo sirakuna ka segesegelike bolifentigw la wa, a be don sugu kono ka negesow ta? U ko u nana u ka negesow nfe. Zandaramake y'a jira u la ko ni mogo o mogo magara a ka negeso la, a be mugu ci o la. O yoro bese la a y'a ka marifa surunnin bo. Mogo kelen bora jama cema ka n'a jo zandaramake nekoro koo a k'ale folofaga. O kelen jama firila u ka negesow kan k'u ta ka

seglin sugu kono.

Zandaramake donna meri kono ka telefonci. Zandarama 3 nana ka fara u mogo fila kan k'u ke 5 ye. U y'u kari sugu kono ka negesow ce ka n'u fara nogen kan kokura. A ma ne min ko a kera o ye. U ye kamalen do mine k'o serekor gosi, k'o ye muru bo olu kama. Olu dun fana ye marifa bo jama kama? Zandarama min folola ka marifa bo k'a be mugu ci moggow la, y'ala a tun b'a fe k'a ci minnu na, olu ye moggow ye wa, kungosogow de? Jo te faantan bolo, n'o te bese koni b'a do sariya ma nin fo. Zandarama ka don sugu kono ka moggow ka negesow ta gaw koro wi jetikola, oye dabalibanko ye. O tumana komini meri joyoro ye

jumen ye? Jatemine na, zandarama te se ka na komini sugu la kasoro a ma yamaruya nini merife. Meri de b'a jira u la u ka baara ke sariya kono; sabula komini moggow don. I b'a soro meri ma jo a joyoro la; o de koson zandaramaw nana kominidenw kungosogomin. Waleya min kera, a te se ka ke meri kunkorotako ye. Mali sariyasunba b'a jira ko hadamaden ka josariyaw ka labato.

Nin b'a jira ko josariya te wulakonomogow la. Ni faamaw m'a laje ka wulakonomogow bonya donnin, u fana sago don u hakili ka sigi cogo min na, o te ke de!

Alasani Tarawele ka bo Kokuna, Kapolondugu komini na Sikaso

Kalankene N° 76nan :

Dajékuradilan

Fasokanw yiriwalite tilekelenko ye. Dajékuradilan b'an ka kanw na. Ko caman b'e yen bi ani fén caman tógo t'olula anka kanw na. Dónniya caman b'e dijé kóno, kuraw ani kórolenw, mógo té se ka mógo kalan olu la an ka kanw na. O sababuya bora mun na? dajékuradilan. Dajékuradilan b'an ka kanw na cogo minna dajéturnun fana b'e k'u soro sisán, o ka jugu n'a tó bëe ye. Misali la gesedala w ka baarakéménénw tógo w, numuw, mónnikélaw, donsow, garankew, fólikélaw, furabolaw, somaw, bagangennaw ani dowerew, olu ka baarakéménénw tógo w b'e ka tunun dōonin-dōonin. O ye ko juguba ye jamana kóno mógo té min juguya dan dón. Dajé kóro b'e se ka yéléma ka k'e kura ye, ka dajé sure yéléma ka k'e a ye walima ka dajé kura bange min tun té yen.

1 - Fura jumén b'e dajékuradilan ?Fura min b'e dajékuradilan la, o ye dajékuradilan ye.

2 - Dajé kuraw b'e dilan cogo di ?Dajé kurá b'e dila ni bónnaw ye, u b'e dilan ni dorogoli ye ani sogoloni.

3 - Dajéturnun fura ye jumén ye ?Dajéturnun fura ye ninini ye. Balíku kála n kára mógo w, balíkulandenjolenw, kankodónniya tigilamogow, ani fasokanw lafasabagaw, olu bëe ka kan ka wulikajow k'e ka don bololabaarakélaw kan dugubaw kóno ani cikéduguw la k'u ka baarakéménénw tógo w sében, n'o té don dö la a nimisa barika b'e bonya. An ka foli b'e tubabumori Baabilen ye; bawo a ye dajégrafe caman sében bamanankan na. An ka foli b'e Mamadu Dugure ye, ale fana b'a la ka dajégrafe dö sében. An ka foli b'e Gawusu Kóné ye, a sigilen bë

Lamerikenjamana kan, a ye dajégrafe kelen sében bamanankan na. Zerari Dimesitiri, Faransika don, ale fana b'e baaraba-kan k'a k'e dajéko la. Irisijamana kan ani Alimanjamana, Angilejamana ani jamana wérèw la, baaraw b'e senna fasokanw yiriwalí sira kan. An ka foli ni tanuni b'u bëe ye. Cakéda min b'e wele "SIL" ani "ILAB", olu fana b'e cesiri la kosebe dajéko yiriwalí la fasokanw na. Tónba min b'e wele NKO, n'a bolofaraw sigilen b'e Afiriki jamana caman kóno ani dijé n'fè, an ka foli b'e olu fana ye ka da a kan u ye dajégrafe sében dajé 30. 000 b'e min kóno.

An ka foli b'u bëe ye. Bëe lajelen de ka kan ka wuli, k'a jenjyoro fin nin baara in na. Kibaru nataw la, an da bëna se dajékuradilan férèw ma, k'u téremé.

Mahamadu Konta

Dukene N°52nan :

Sigida lamini lakanani

Ala ye dijé dan cogoya min na ka nimafénw bila a kóno ani nintanfénw, an'olu kunkankow, a b'e fo o bëe de ma sigida lamini. Sigida lamini kónofénw bëe taalan ye nögón ye, u b'e balonögón fe, ka balo nögón na, kasoro dö ma dö silatunun. Sigida lamini kónofénw na, hadamaden ni kungo ce siginögónya ka gelen. Hadamadenw b'e balo kungo la, sogow fana b'e balo kungo la; nka hadamaden de ka jugu kungokolon ma ka temé sogow kan. Wajibi don, mógo ka kungo bayéléma ka k'e a sago ye k'a makonfénw bo a kóno, nk'o ketó la, a ka kan ka kungo danbe to a la, k'a dón ko ni n ye nin ke lamini kóno, o kólólo ye nin ni nin ye, ka férèw tige ka ben n'o ye, k'o ladilan. Kungo halakili sababu ka ca. An da b'e se damadòw ma minnu b'e ke an ka sigida la :

1- Tasumadon : forow kalakalaw jenini ani binw poroporoli minnu b'e ke cikélaw fe, olu té baasi ye n'u k'ecogo n'fè. Nka n'u k'ecogo ma n'fè, ni tasuma ye dan ke ka warankata kungokolon kóno, o b'e ke sababu ye ka jiri ni bin halaki, ka dugukolo jeni k'a nafamafénw ban, ka na ni sahelikungo ye. Hali donsow b'e to ka tasumaméné min ke, n'u m'a faga ka n'fè, u taalen kó, fiñé b'e se ka don tasuma buruburu la, k'a lanaga ka yoro bëe jeni. Tabadagaminaw ani sigaratiminnaw fana

b'e se ka kungo jeni o cogo kelen na ani dagajeninaw ni dibolaw.

2 - Forokurabòw : forokurabò banbaliw y'an ka kungoda caman ke sahelikungo ye : forokurabò té taa jiritige kó. O kófe, n'i y'a ye foro b'e bila, o y'a soro a sègenna k'a nafamafénw dogoya, k'a kóro. N'o ko tora senna fura ma soro a la, sigida dugukolo bëe b'e laafu fo kungo bëe b'e yéléma ka k'e cencenfu ye, kasoro dugukolo b'e se ka furake, k'a lasegin denmisénya la; k'a nafa caya ka temé kórolen kan.

3 - Dogoko ni jiribatige : fólo, o y'a soro mógo haké ma caya, dògo jalan minnu tun b'e kungo kóno olu tun b'e mógo bo, nka bi n'a fóra ko tobili ka siri dògo la burusi kóno ani dugubaw kóno, o bëna ni jiriw halakili ye. Jirituru dòrón t'o fura ye fo tobili ka k'e ni fén wérèw ye minnu té dògo ni finfin ye, i n'a fó gazi, misibo ani kuran n'u nögónnaw. Jirintanya b'e kungo laafu, ka dugukolo nagasi ka na ni jintanya ye. Jiri b'e tige an fe yan fana ka sow bili. Jamana sebesun b'e nini ka ban o sababuya la... Hadamaden de b'e nin gelyea ninnu bëe sindi wa? u fura fana b'e hadamaden yére de bolo; nk'a té n'fè ko saba kó : ka baara k'e ni hakili ye - ka nafoloba don baaraw dafé - ka fanga boli banbaanciw kan u ka sariya labato.

Mahamadu Konta

Nizeri jamana nəcəmənjalakira jıw lafasabaliya la

Afiriki tilebinyanfanjamanaaw ka tonba n'o ye «CEDEAO» ye, o ye kiiritigeso do sigi sen kan. Ni «CEDEAO» jamana min mögo ye kiiritigeso in wele, a be taa o kene kan A cədəmənjalakira. Madamu Sariog A Minata Male ye Maliden-don.

Adijatu Mani Korawu ye Nizeri muso do ye, min tun minena burudame do fe, k'a feere Birini Nkoni cədəmənjalakira. 48.000 Birini Nkoni ye Nizeridugu də ye. Muso in si hake be san 24 na bi, a kera o ce muso 5nan ye. A ye san 9 min ke jonya la. Adijatu Mani Korawu ye Nizeri fanga wele «CEDEAO» kiiritigeso la k'ka sefawari miliyon 50 döfea ma a segensara ye jonya in kono. O kiiri de tigera: Adijatu Mani Korawu ni Nizerijamana cədəmənjalakira. 27 san 2008 Madamu Sariog Aminata Male tun b'okene kan. Ay'a jira ko jonya konnen don dije fan tan ni naani na anikoi Nizerijamana mögəow n'a kiirtgelaw ma sən ka muso in lafasa.

«CEDEAO» Kiiritigeso y'a jira ko miliyon 50 fəlen in na, k'ale te se ka dəwəre di a-ma-ka temə miliyon 10 kan. Adijatu Mani Korawu k'a be Ala barika da a ka jonyajuru tigeli la; ani k'a be na a mago don a yere la n'o

miliyon 10 in ye jago misənninko sira fe. Demedonjekulu min nəsinnen jonyajuru tigeli ma Nizeri kono n'o ye Timidiriya ye, o neu mögəoba Igilasi Weyila nisəndiyalen y'a jira konin ye «CEDEAO» ka kiiri folo tigelen ye jonya dabilaliko la; ani ka kiiri jaabi ke laadilikanye ka nəsin Malini Burukina ma, jonya be senna olu minnu fana kono halibi. Igilasi Weyila da sera Moritani ni Cadi fana təgo ma jonyako la, hali n'olu te «CEDEAO» jamana wələ.

San 2008 kənəna na, Timidiriya y'a jira ko jon ba kəmə seegin be Nizeri. Nka u ka faamaw ma sən o hake folen ma. Ufana ye segesegeli ke san 2007 la; o jaabi selen te ka bəcəfi. Kasərə Nizeri jamana na, n'i y'i gəlcəgətən jonyamine, i be nangi san 10 fo san 30 datugukaso la. Demedonjekulu were min ye segesegeli ke jonw hake dənni na, o be wele. Anti Silaweri Enterinasənnali; Angilejamna cakeədon. Oy'a jira ko jon 23.000 be Nizeri. Afiriki kono demedonjekulu min nəsinnen be jonya dabilali ma, o kuntigi min ye Oromana Kasiyoli ye, o ka fo la, kiiri min tigelen file nin ye, o na ke laadilikan ye Afiriki jamana bəs ma. Kərenkerənnenyə la Nizeri kono, jonw y'a dən k'u be se ka faamaw

wele kiirisola u ka jonyako la. Faamaw fana y'a dən k'ka kan ka jəntigiyi k'ri k'u nangi. Moritani demedonjekulu min nəsinnen be jonya dabilali ma, o mögəocabə Bubakari Mesawudi y'a jira ko kiirkənə in kera kunnawolokəne ye jonw bolo.

Jənmuso in n'o ye Adijatu Mani Korawu ye, a tun delila ka. Nizeri faamaw wele u yərew ka kiirisola; jo tun dira a ma folo. Faamaw labanna ka weleli were ke k'u ma iən ni jaabi dilen ye. O kiiri filanna ma ja Adijatu la. O kelen, a səcəla ka Nizeri jamana wele «CEDEAO» təgələki kiiritigeso la. Nizeri hangira sabula jamana faamaw ma sən kəjə Adijatukokərəka jonyako la.

Demedonjekulu Antı Silaweri Enterinasənnali kəfə la, nəngata suguya be dəra Adijatu kama makefəs Dukonəbaaraw ni forolabaaraw, ani kafonəgo ya kecəgo juguw. An b'aw lədənniya, ko «CEDEAO» təgələki kiiritigeso te mögədatugu. A ka fotaw de be ke laadilikan ye jamana. faamaw ma, u k'utilen ka jamanaden bəs ka josariyaw lafasa Afiriki tilebinyanfanjamanaaw kono. A be se k'a nini mögəbənənəw ka hakəw ka segin u ma.

Dokala Yusufu Jara

seegin ni duuru (17.685) Denjinina minnubə Nizeriya kənç, den kelen o kelen a b'o feere olu ma miliyon 1'anı ba bi cəccən fila (1.062.000), a be dəw yəre feere 1.193.000.

Muso 20 minnu tun b'u bolo, o do y'a jira ko kabini ale donna. musolajiginso in kono, k'u ye pikiri dək'ale-la. Ale sunçərə. A wulilen a y'a dən ko bin kera a kan cənimusoya la. Muso in si hake be san 18 na. O dugubəko dəcəcəba A to be ne 10an na

Denfeereyərəw dayəsən be Nizeriya

jama hake ka ca n'a təw ta ye. Mögə miliyon 140 be yen.

Polisiw y'a səcə muso 20 minnən b'u bolo k'a lamara musolajiginso in kono. Olu minəna denfeerela ninnu na k'u labila. Dəcəcəba min ye musolajiginso in dayələ n'a yəre be kasolə sisan, muso minnu tun b'a fe k'u kənə fine, olu be se a bara, a k'u dəmə. A b'u lamara so in kənə fo ka se u jiginni ma. N'u jiginnə. Den kelen o kelen a b'o san a ba fe ba tan nənənə wolonwula ani kəməni cəccəmənə.

Enugu ye Nizeriya körənyəfan duguba də ye. Sankanso do be yen, müsolajiginso don. U be baara ke sifə, nka tile fe baara te ke müsolajiginso in kono. Musolajiginso in ye cəkəda min ye, a dabəlen don denfeerenin sərətərə feereli kama Kunnafoiw sababuya la, polisiw sera k'u tege da, kojugukela ninnu kan. Jəkulu minnu be Nizeriya n'u nəsinnen be mögəfeere dəbilali ma, o y'a jira ko mögəfeere be jamana in kənə a menə. Afiriki mume kono Nizeriya

Né 9nan to

in binna ale kan kokura. Dögokun kelen o kofe a ko polisiw taara olu minne u la. Mogo kono t'a don denwolokafeere izini in be den hake min soro ka feere san kono. An be waati min na, cakeda minnu nesinnen be denfeere ma, o tan ni

ko lakodonna Nizeriya jamana kono. Cakeda min nesinnen be mogofeere dabilali ma, o y'a jira k'a bora waleya jugu in kalama san 2006 desanburukalo la. Dögötörsow y'a kow labenbaaw ye. Muso minnu be denfeereko in kalama, olu be u denw wolo yen k'a feere u ma wariko kama. Nizeriya

kono muso ka den soro kasoro a ma furu, o konnen don jamana kono. O de be muso caman nesin u ma. Nizeriyaka muso fana mana men kasoro a ma den soro, a ce be den do san k'a denkonege da o la. Waleya fila in ye denfeere kolokolocogo ye jamana kono.

Dökala Yusufu Jara

Senegalikaw be k'u wasa don sisan, u ka malo senetaw la

Senegali jamanaden mogomiliyon 11 balo fanba be bo malo la. Du caman kono, tile kono dumuniko saba be ye malo ye. O malo fanba fana be bo kakan kerenkereennya la Azijamanaw kan. Malo suguya minnu be senegali yere kono, olute san kosebe. O sanbaliya kun ka ca. Dow b'a fo u kise ka jan kojugu, u man di, walima k'u be noronogon na kojugu. O bolen ko yen, u songo fana tun ka gelon ka teme kakanmalow kan. San 1995 ni 2005 ce, jaman ka malo santa kakan sigiyoromana fila la, ka bo toni 400.000 na ka setoni 800.000 ma san kono. O be ben sefawari miliyari 150 ma, Abudaramani Fayi ka fola, o ye agoronamu ye. Jagokela minnu be taa malo san ka na n'a ye, goferenaman ye deme ke olu ye

walasa u ka se ka malo feere nogoya la jamanadenw ma. Odeme in be taa i jo fo sefawari miliyari 9 ni ba kemete 5 la. Nka an be don min na i ko bi, dije geleya nana i jo, k'a sababu ke dolari fanga binni ye, petoroli songo yelenni ani dowerew. O kelen minke, goferenaman, ye deme in tige jagokelaw la. O nana ni kakanmalo songo yelenni ye fo k'a damateme. Sisan mogow be k'u nesin dounin-dounin sokonomalo ma minnu be senegali jaman kono. Senegali cakeda min ka baara nesinnen be malosene yiriwali ma, ani nininikelaw, olu be ka cikelaw deme walasa u ka soro caman ke. Goferenaman ye deme ke u ye fana angerekola anifeneñenamafagalanko, ka tila ka cikeminenw jurudon u la.

Goferenaman ma dan o ma : jisamamansin 800 dira cikelaw ma; Bankiw fana be ka julu don cikelaw la. Girin be ka ke sokonomalo nofe ka da a kan a da ka nogo.

Nin ye tile kura bolel ye Senegali sokonomalow ye bi. Taari 30.000 de tun senena malo la san 2000, nina ta kera taari 60.000 ye. O soryiriwa in ye dusu don cikelaw kono. U ye ton caman sigi sen kan (100 nogonna) u ka nafaw lakanani kama. Sokonomalo ka sangawuli t'a bannen ye; bawo malo seneta te jamanadenw labo. Senegali be malo toni miliyon 1 ni k'o dun san kono, halibi fo kakanmaloo caman ka san walasa jamanadenw kana kongo.

Majengi Seki
Mahamadu Konta

Mariyamu Makeba sara horonya ani danbe kono

Ni min m'a ye, i b'a soro o y'a ka dönlili do lamen walima o y'a togo men. Afiriki sorofekono min tun be wele "Mama Afirika", o koro ye Afiriki ba, o de fatura k'a si to san 76 la Italijamana kan, k'a to lafasalidönlida la. Musokoro ba in, Afirikidisidika don, a bangera san 1932 marisikalo tile 4 Zohanesiburiki. Kabini a npogotigilama n'a ye siyawoloma keleli jala siri a kun na, ka mogotonnenw lafasali jala siri a kun na, a ma jala ninnu foni fo ka taa se a ka saya ma, karidon nowanburukalo tile 9 san 2008. Afiriki musow la, dönlidala folo min ye Apariteyidi lagosi, k'a kele, n'o ye siyawoloma ye, ale don. O waatiw la, nansara marabaga jugu minnu tun be fanga la, olu y'a gen

ka bo jamana kono. A kelen ka dije minne n'a kun ye, a ye dönlidala ke a ka cakeminen ye ani kelekeminen ka siyawoloma ni tononi kele dije

fan tan ni naani kono. A ye san 31 ke tunga la, ka sigi Lamerikenjamana na ani Faransi. A ye Laginesigi fana ke, ka Seku Ture lafasa kosebe. Nelson Mandela kelen ka fanga ta, o ye wele bila a ma a ka na sigi faso kono. A ye fasodennumanya jala soro san 1985 seko ni dönlöko nasiraw la, ka Faransi fasodenya seben soro san 1990. Sonkunnabana de cunna Mariyamu Makeba kan a tilalen ko dönlidala werew tun don, a ni minnu jerä ka Itali gafesebenna do lafasa, kojugukelaw wulilen be min nofe, ko fo u k'a ni dije fara. O gafesebennaba in togo ye Gomora Oroberito Sawiyano. Afiriki musow ka kelekuntigi, Ala ka hine i la.

Mahamadu Konta

Lamerikenjamana peresidansigiwote diyara Baraki Obama na

Taratadon nowanburukalo tile 4, san 2008, Lamerikenjamana peresidansigiwote kera. O don kelen na, jaabiw bɔra. O jaabiw y'a sementiya ko Baraki Obama ka jama cayara ka teme Jɔni Makèni ta kan.

Jɔnni ye Baraki Obama ye ?

Baraki Obama te mögo töötigiba ye dijë bëe tun be min dòn. Nafolotigiba fana te. Mögo kalannenba fana te. Kabilatigiba fana te. A fa tun ye farafin ye ka bɔ Keniya jamana kan. A ba ye Lameriken jeman ye. Ale yere bangerà Lamerikenjamana kan, a si be san 47 la. A furulen don, denmuso fila b'a bolo.

Mun y'a to ni Baraki Obama sera ka ke dijë jamana fòl peresidan ye?

Lamerikenjamana cogoya ani Obama yere cogoya, o de y'a to ni farafin sera ka sugandi jama te k'a

Peresidan Baraki Obama

sigi dijë jamanabaw la belebeleba kunna. Obama ye denmisén ye min hakili ka bon, min be ko dòn ka ko kɔrɔ dòn. An ka nsana dɔ b'a fɔ ko denmisennin tègékoko numanw nu ma.

taratadon dëgoc. A be politiki baara nöpü kosebë. O de kama, an'a ka denmisén, a be dugu min na, n'o ye Sikago ye, a kera o goféreneri ye sanni peresidanya ka se a ma. A be se kuma na a lëma wa jama ka dannaya dalen b'a kan. Obama kelen file ka nin jocoba min sɔrɔ nin ye, denmisennin dunanden farafin, ni

Lamerikenjamana te, nin göc te se ka ke dijë jamana-si kono. O b'a jira ko Ameriki ye jamanabà ye, sɔrɔbaatjamana don cogo min hakilibatijamana don ten fana. Obama be sigi peresidanya la san 2009 zanwuyekalo tile 20 don.

Kibaru sëbenbagaw, a kalanbagaw an'a kanubagaw be dugawu ke an balimaké Obama ye; Ala k'a ka baara je a bolo. Ala k'a to Afiriki ka bɔ a ka baara n'a hakilila numanw nu ma.

Mahamadu Konta

Nininkalijaabi

Daramani Jara ka bɔ Surakabugu, Falo komini na Bila, o ye bataki ci Kibaru ani jamana in kodonbaa wew ma, ka kunnafoni dòn kolonkiseko kan.

Kibaru nemögoso be Daramani ladonniya, ko Kolonkise y'e fenjenama dɔ fara ye, i n'a fɔ kanko ni guwala ani kote cogoya. Kolonkise be sɔs Oceyan Endjë kono, Endujamana woroduguyanfan ani Keniya kɔrɔnyanfan fe. Kolonkise sera Afiriki kono ka kon nansaraw nani ne. Yanni kolonkise ka sɔrɔ, mögɔw tun be fenw falen na. Sumanw ni fen wew falenni dabila, k'a sanni ke ni "kolon" ye. Jaterine kera k'a ke wari ye o cogo la. Kabini wari wawdaw dilanna, kolon dunní fana dabilala.

Sisan wogow be kolonkise ke masiriw ni fen wawdaw y'e. Wogow be k'abofenw na yere b'a tara-tara u ka batofenw na.

Tulon

Nin ja fila dilanbaga y'a dabo a kama ka fili 10 k'u la. A y'olu nini

Taafe negeen dɔ. 10. Muso kenkenfur.

be deben duquma. 7 - Jin min be to nefe kinin fe. 8 - Du donda. 9 -

4 - Numabolio nankunkuru. 5 - Minen min be cemancé la. 6 - Ja min

1 - So dɔ k'abofenw. 2 - Kinibolio bolokniniw. 3 - Tulukalaw.

jaabi

Jamanakuntigi ye basiketikela musomanw bisimila Kuluba

Afiriki musomannin minnu be wele zinoriw n'u si te teme san 18 kan, olu ka kupudafiriki njogonkunben labanw kera Tinizijamana kan basiketi la okutoburukalo in na. Mali ni jamana werew tun be kene kan, i n'a fo Angola, Lagine, Kongo Demokaratiki, Nizeriya, Benen, keniya, Mozambiki ani Tinizi yere. Mali musomanninw sera bee la ka kupu ta: Mali ni Angola : 77-33 Mali ni Lagine : 81-24 Mali ni Kongo : 75-48 Mali ni Keniya : 76-33 Mali ni Benen : 94-27 Mali ni Mozambiki : 62-27 Mali ni Tinizi : 57-35 Nin y'a sije naaninan ye Mali musomanninw ka kupu ta : san 1996 o kera Mozambiki - san 2000 o kera Bamako yan - san 2006 o kera Benen - san 2008 o kera Tinizi.

Basiketikela musomanw ye kunnawolo min soro nanayanini sije 10nan kene kan Tinizi, jamanakuntigi Amadu Tumani Ture

Jamanakuntigi ATT ni basiketikela musomanw njemogo Fatumata Tarawele

y'u bisimila Kuluba, jamanakuntigiso la. U kunbenna ni bonya ni karama ye. Jamanakuntigi furumuso Madamu Loba Tarawele, minisiri njemogo Modibo Sidibe,

Denmisew ani farikolojenaje minisiri Hamani nangi, ka fara Mali basiketikow njemogo yaso mogo caman kan, nin bee tun be kene kan.

Walasa jamanadenw k'u cesiri kosebe basiketiko fe jamana in kono, Amadu Tumani Ture ye lahidu ta, k'a bema basiketikoyoro 10 jo fan caman na. A ka fo la, o baaraw be damine san 2009 zanwuyekalo kono.

Jamanakuntigi Amadu Tumani Ture kelen ko ka sefawari miliyon 20 waritaseben di muso basiketikela ninnu ka jekulu ma, a y'a jira ko dabali bema tige ka bila u bolokoro, walassa u ka labenw ka sabati kosebe. Basiketikelaw ka kupudimoni bema tan Tayiwani faaba la, Bankoki. O be damine san 2009 zuluyekalo tile 23, k'a kunc utikalo tile 3 la. Mali ka basiketikela musomanw bema ye o kene kan.

Kunnafo kunc la, jamanakuntigi Amadu Tumani Ture ye taasibila ke ka jesin Aminata Fofana ma. Mali basiketikelabu do tun don; ale de den ye Amisetu Mayiga ye.

Salumu Bajaga
Dokala Yusufu Jara

Sefawarijamanaw ka ntolatan kuncera ni Kodiwari ka se ye (kupu UEMOA) la

Karidon, nowanburukalo tile 9, Modibo keyita togolafarikolojenajekeyoro la, Mali ni Kodiwari ye njogon soro sefawarijamanaw ka ntolatanba kunben laban na. Sanga 90 kera 1 - 1 ye. Moconobo sanga 30 ma mako ne. Penalititan na, Kodiwari garijige diyara ka teme Mali ta kan; u ye bi 6 don, Mali ye 5 soro. Tije na, Mali Samatasoge B ntolatannaw tun ye mogow nefa ntolatanba in damine na. U ni jamana o jamana benna, u y'a da to o bee la. Mali bee lajelen tun hakili latigelen don ko nin sen in na, kupu be to Mali kono yan. Nka a kera laada latilen ye : bawo a kolosira ko Mali ni Kodiwari ka njogonkunbenw na ntolatan na, a ka ca a la, Mali be ntola tan ni siga-siga ye; Kodiwari b'a tan ni hakili kelen ye. Hali n'u damakejena seko la, nin yoroni b'u bo njogon na. Samatasoge B ye bi caman je n'olu tun donna, penalititanku tun tena ye a la. Sefawarijamanaw ka ntolatanba in sije filanan de kelen file nin yeBamako yan Mali la. Folu kera Burukina, ale Kodiwari kelen in de fana y'o ta. Nafaba de be ntolatan ninnu na; bawo u dabokun ye an ka sokonontolatannaw dama de ko ye. A b'a to olu k'u cesiri k'u seko damajira ke. A b'a to fana denmisew tin be don njogon na ka signjogonya sabati.

Mahamadu Konta

«AMAP» kuntigi
Solomani Darabo
-Mali kanw kunnafonisbenw
baarada kuntigi
Nanze Samake

Kibaru
BP : 24 Telefoni: 20-21-21-04
Kibaru Bugufiye Bosola
Bamako - Mali
Sebennijekulu
Mahamadu Konta, Dokala
Yusufu Jara
Labugunyoro : Kibaru gafedilan
baarada
Bolet hake 16 000